

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj 07 0 K 016604 21 Kž 12

Sarajevo, 26.04.2021. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Marić Slavka kao predsjednika vijeća, Radošević Sonje i Neradin Emira kao članova vijeća, uz sudjelovanje Roić Živane kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog M. J. zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2., u vezi sa stavom 1., u vezi sa krivičnim djelima Razbojništvo iz člana 289. stav 2., u vezi sa stavom 1. i članom 31. i Teška krađa iz člana 287. stav 1. tačka a), u vezi sa članom 286. stav 1. i članom 54. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i optuženog B. A. zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2., u vezi sa stavom 1., u vezi sa krivičnim djelima Razbojništvo iz člana 289. stav 2., u vezi sa stavom 1. i Teška krađa iz člana 287. stav 1. tačka a), u vezi sa članom 286. stav 1. i u vezi sa članovima 31., 54. i 55. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama branitelja optuženih M. J. i B. A., te žalbi optuženog B. A., izjavljenim protiv rješenja Kantonalnog suda u Mostaru broj 07 0 K 016604 21 Kv 35 od 06.04.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 26.04.2021. godine, donio je

R J E Š E N J E

Djelimično se uvažavaju žalbe branitelja optuženih M. J. i B. A., ukida se rješenje Kantonalnog suda u Mostaru broj 07 0 K 016604 21 Kv 35 od 06.04.2021. godine, i predmet vraća tom sud na ponovno odlučivanje.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Kantonalnog suda u Mostaru broj 07 0 K 016604 21 Kv 35 od 06.04.2021. godine prema optuženom M. J. protiv kojeg je u toku krivični postupak, zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2., u vezi sa stavom 1., u vezi sa krivičnim djelima Razbojništvo iz člana 289. stav 2., u vezi sa stavom 1. i članom 31. i Teška krađa iz člana 287. stav 1. tačka a), u vezi sa članom 286. stav 1. i članom 54. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH) i prema optuženom B. A., protiv kojeg je u toku krivični postupak zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2., u vezi sa stavom 1., u vezi sa

krivičnim djelima Razbojništvo iz člana 289. stav 2., u vezi sa stavom 1. i Teška krađa iz člana 287. stav 1. tačka a), u vezi sa članom 286. stav 1. i u vezi sa članovima 31., 54. i 55. KZ FBiH, kako se navodi u izreci pobijanog rješenja, koji optuženi se nalaze u pritvoru u KPZ Mostar na osnovu pravomoćnog rješenja Kantonalnog suda u Mostaru broj 07 0 K 016604 19 Kv 23 od 11.12.2019. godine, potvrđenog rješenjem Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 07 0 K 016604 19 Kž 2 od 10.12.2019. godine, i dalje postoje razlozi za pritvor iz člana 146. stav 1. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), a vijeće je dužno po isteku dva mjeseca od dana donošenja ovog rješenja izvršiti kontrolu opravdanosti pritvora, a najkasnije do dana 06.06.2021. godine.

Protiv navedenog rješenja žalbe su izjavili braniteljica optuženog M. J., advokat D. N. iz M. i branitelj optuženog B. A., advokat K. B. iz Č. te optuženi B. A..

Žalbom braniteljice optuženog M. J. prvostepeno rješenje se pobija zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se žalba uvaži i osporeno rješenje preinači tako da se optuženom J. M. ukine pritvor i isti odmah pusti na slobodu, ili da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Branitelj optuženog B. A. žalbu je izjavio zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se žalba uvaži, pobijano rješenje preinači i optuženi odmah pusti na slobodu, odnosno da se optuženom odrede mjere zabrane iz člana 140a. ZKP FBiH.

Optuženi B. A. u podnesenoj žalbi nije izričito označio žalbene osnove, ali iz razloga iznesenih u žalbi proizilazi da istom prvostepeno rješenje pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da mu se ukine mjera pritvora i omogući da se brani sa slobode.

Ovaj sud je ispitao pobijano rješenje u granicama žalbenih navoda kao i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. u vezi sa članom 338. ZKP FBiH, pa je odlučio kao u izreci ovog rješenja iz sljedećih razloga:

Žalbenim navodima braniteljice optuženog J. M. da „u cjelosti ostaje kod navoda koje je istakla u žalbi upućenoj Vrhovnom sudu Federacije BiH na rješenje Kantonalnog suda u Mostaru broj 07 0 K 016604 20 Kv 31 od 07.12.2020. godine“ se zakonitost pobijanog rješenja ne dovodi u pitanje budući da izjavljena žalba, u smislu člana 310. stav 1. tačka c) ZKP FBiH treba sadržavati obrazloženje kojim se osporavaju razlozi iz rješenja koje se pobija tom žalbom, pa se navodi koji su izneseni u žalbi protiv ranije izjavljenog rješenja ne mogu cijeliti u odnosu na razloge date u pobijanom rješenju. Pri tome je potrebno napomenuti da je ovaj sud svojim

rješenjem broj 07 0 K 016604 20 Kž 8 od 28.10.2020. godine odlučio o pomenutoj žalbi braniteljice optuženog.

Navodi u žalbi braniteljice kojima se ukazuje na donošenje ranijih rješenja od strane prvostepenog suda, posebno na rješenje tog suda broj 07 0 K 016604 19 Kv 19 od 11.10.2019. godine, koje je ukinuto rješenjem Vrhovnog suda FBiH broj 07 0 K 016604 19 Kž od 05.11.2019. godine i u kome su bile jasne upute prvostepenom sudu da otkloni bitne povrede odredaba krivičnog postupka ali da sud nije postupio po uputama iz navedenog rješenja Vrhovnog suda FBiH, ukazuju se irelevantnim, jer je pobijano rješenje doneseno pri novoj redovnoj kontroli opravdanosti pritvora optuženim.

U žalbi braniteljice optuženog M. J. se navodi da je donošenjem pobijanog rješenja prvostepeni sud praktično samo prepisao svoju raniju odluku „bez valjane dokumentacije i obrazloženja“. Međutim, kako braniteljica u žalbi ne konkretizuje šta je to što je, po njenom mišljenju, prepisano iz ranije i koje odluke i šta je bez valjanog obrazloženja, ovi žalbeni navodi se zbog svoje paušalnosti nisu ni mogli ispitati.

Osporavajući pobijano rješenje zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka branitelj optuženog B. A. u žalbi navodi da, s obzirom na dosadašnji tok postupka i ponuđene dokaze od strane tužioca na do sada održanim glavnim pretresima, u odnosu na optuženog B. A. „nema ni govora o postojanju osnovane sumnje, kao višeg stepena sumnje u pravcu da je izvršio krivično djelo kojim se tereti“. Prema stavu branitelja, u odnosu na optuženog B. A. napadnuto rješenje je puno nedosljednosti i proizvoljnosti u ocjeni dokaznog materijala a, kako se navodi u žalbi, osnovno je da sud u potpunosti ne prati tok krivičnog postupka tako da rješenje još pravno egzistira u istražnom postupku.

Ovi žalbeni navodi branitelja optuženog su ocjenjeni neosnovanim.

Prije svega branitelj u žalbi ne navodi o kojoj se konkretno bitnoj povredi odredaba krivičnog postupka radi. Osim toga, iz obrazloženja pobijanog rješenja slijedi da je prvostepeni sud naveo sasvim jasne i određene razloge za zaključak o postojanju osnovane sumnje da je optuženi B. A. počinio krivična djela koja mu se stavljaju na teret u ovom postupku, vodeći pri tome računa i cijeneći i dokaze koji su do sada izvedeni na glavnim pretresima, pa se neosnovanom ukazuje tvrdnja da „rješenje još pravno egzistira u istražnom postupku“.

Branitelj optuženog B. A. dalje navodi u žalbi da tužitelj „nigdje ne navodi“ da li je sudija za prethodni postupak kroz izvještaje provjerio da li je postupljeno po njegovoj naredbi u smislu odredbe člana 133. stav 1. ZKP FBiH, pa smatra da se na tako pribavljenim dokazima ne može zasnivati sudska odluka, kako je propisano odredbom člana 135. ZKP FBiH. Međutim, u konkretnom slučaju se radi o redovnoj kontroli opravdanosti pritvora koju vrši sud po službenoj dužnosti u smislu člana 151. stav 1. ZKP FBiH, dakle, bez prijedloga tužitelja, pa je irelevantan

pomenuti žalbeni navod. Pored toga, odredbom člana 135. ZKP FBiH je propisano da, ako su radnje iz člana 130. ovog zakona preduzete bez naredbe sudije za prethodni postupak ili u suprotnosti sa njom, sud na pribavljenim podacima ili dokazima ne može zasnivati svoju odluku. Stoga, ovako koncipiran žalbeni navod ne dovodi u pitanje zakonitost pobijanog rješenja, tim prije što ni branitelj u žalbi ne iznosi tvrdnju da je postupljeno suprotno odredbi člana 130. ZKP FBiH.

Branitelji optuženih M. J. i B. A. žalbama ukazuju da je u ovom predmetu, budući da je predsjednik sudećeg vijeća nesretnim slučajem zadobio teške tjelesne ozljede i nalazi se na bolovanju, glavni pretres odgođen na neodređeno vrijeme. Takvo postupanje prvostepenog suda po mišljenju branitelja je nedopustivo, budući da se radi o pritvorskom predmetu. Pri tom branitelji u žalbama ukazuju da se njihovi branjenici nalaze u pritvoru od 19.12.2019. godine, dakle više od godinu dana, a pretres je od strane prvostepenog suda odgođen na neodređeno vrijeme. Navedeno po mišljenju branitelja ima za posljedicu nepravilnu primjenu odredbe člana 145. stav 4. ZKP FBiH, prema kojoj trajanje pritvora mora biti svedeno na najkraće nužno vrijeme i da je dužnost svih organa koji učestvuju u krivičnom postupku da postupaju sa posebnom hitnošću, pa se samim time dovodi u pitanje i zakonitost pobijanog rješenja, budući da iz pobijanog rješenja ne proizilazi da je pri donošenju istog odnosno prilikom kontrole opravdanosti pritvora prvostepeni sud cijenio i ovu činjenicu koja nesporno proizilazi iz spisa predmeta. Takvim postupanjem, pored toga što je povrijeđena odredba člana 145. stav 4. ZKP FBiH, branitelji optuženih smatraju da je povrijeđena i odredba člana 5. stav 3. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (EKLJP).

Ovi žalbeni navodi branitelja optuženih M. J. i B. A. su osnovani.

Iz spisa predmeta slijedi da je glavni pretres zadnji put održan dana 19.02.2021. godine, te da je nastavak pretresa određen za dan 05.03.2021. godine. Nadalje, iz spisa predmeta slijedi da je dopisom od 23.02.2021. godine, prvostepeni sud obavijestio stranke i branitelje optuženih „da se pretres koji je zakazan za dan 05.03.2021. godine odgađa na neodređeno vrijeme zbog bolničkog liječenja uređujućeg sudije nakon nesretnog slučaja u kojem je zadobio teške tjelesne ozljede“. Nadalje, iz spisa predmeta kao i iz CMS-a ne proizilazi da se od strane prvostepenog suda poduzimaju bilo kakve radnje u smislu zakazivanja i održavanja glavnog pretresa, unatoč tome što je zadnji glavni pretres održan dana 19.02.2021. godine u ovom predmetu i što se radi o pritvorskom predmetu. Dakle, u konkretnom slučaju, iako se radi o pritvorskom predmetu tj. predmetu hitne prirode, potpuno je neizvjesno održavanje nastavka glavnog pretresa. Takvo postupanje realno ne ostavlja dojam da nadležna tijela u ovom krivičnom postupku postupaju u smislu odredbe člana 145. stav 4. ZKP FBiH, tj. da postupaju sa posebnom hitnošću. Okolnost da je predsjednik vijeća u ovom krivičnom predmetu na bolovanju, nije razlog za neodržavanje glavnih pretresa u kontinuitetu odnosno za njegovu odgodu na neodređeno vrijeme, (potrebna je preraspodjela predmeta) u situaciji kada se radi o dužem odsustvu postupajućeg sudije i kada je neizvjestan njegov povratak sa bolovanja. Također ni iz obrazloženja pobijanog rješenja ne

proizilazi da je prvostepeni sud kontrolu opravdanosti pritvora cijenio i sa aspekta da je glavni pretres odgođen na neodređeno vrijeme i da je uprkos toj činjenici našao da je produženje pritvora i dalje neophodno. Budući da pobijano rješenje ne sadrži razloge o navedenom, učinjena je bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Slijedom svega navedenog, ovaj sud je na osnovu člana 337. stav 3. ZKP FBiH djelimično uvažio žalbe branitelja optuženih M. J. i B. A., ukinuo pobijano rješenje i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Imajući u vidu da je pobijano rješenje ukinuto zbog navedene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, to se ovaj sud nije mogao upustiti u ocjenu opravdanosti ostalih žalbenih prigovora branitelja optuženih i ocjenu osobne žalbe optuženog B. A., koji se odnose na žalbeni osnov pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.

Pri ponovnom odlučivanju, prvostepeni sud će otkloniti bitnu povredu odredaba krivičnog postupka na koje je ukazano ovim rješenjem, pa će nakon ocjene svih relevantnih činjenica i okolnosti moći donijeti pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku.

Zapisničar
Roić Živana,s.r.

Predsjednik vijeća
Marić Slavko,s.r.